

**ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจยึด อาศัย และจัดการทรัพย์สิน
ของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522¹**

เวธกา ชำนาญอักษร²

จากการเกี่ยวกับการใช้อำนาจยึด อาศัย และจัดการทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ซึ่งพระราชบัญญัติได้ถูกประกาศใช้เพื่อวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมคุณภาพอาหารและความปลอดภัยอาหาร รวมถึงการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค โดยมีการให้อำนาจกองอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานในการตรวจสอบ อาศัยความร่วมมือจากทั้งทางหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน กล่าวคือ ภาครัฐคือ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานตรวจวิเคราะห์ความปลอดภัยของอาหาร ภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบผลิตและนำเข้าอาหาร ในการส่งผลตรวจวิเคราะห์ความปลอดภัยของอาหารประจำปี เพื่อให้อาหารที่มีการจำหน่ายสู่ผู้บริโภคมีความปลอดภัยและปราศจากการปนเปื้อน และได้บัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจยึด อาศัย และจัดการทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ซึ่งการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ยึด อาศัย และจัดการทรัพย์สิน ก็มักจะเกิดข้อประเด็นที่ต้องมีข้อถกเถียงกัน และเป็นทวิภาคย์วิจารณ์ของประชาชน เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายยังขาดความชัดเจน และยังมีถ้อยคำที่คลุมเครือ ตลอดจนต้องอาศัยการตีความในบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา การตีความในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในทรัพย์สินของบุคคล จนทำให้เป็นการพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจมากเกินไปประชาชนอาจไม่ได้รับความยุติธรรม ทั้งนี้จากการศึกษาที่พบว่าพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ยังมีข้อบกพร่องของหลักเกณฑ์ ขอบเขตอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตลอดจนข้อบกพร่องในถ้อยคำที่ใช้ในบทบัญญัติ โดยเป็นปัญหาที่บทบัญญัติของกฎหมายไม่ได้กำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้มีความชัดเจน ทำให้คลุมเครือ และต้องตีความถึงขอบเขตกรอบการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจยึด อาศัย และจัดการทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์เทพ วิทอนันต์ และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คนพร จิตต์จรูญเกียรติ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนกวร สุมนะเศรษฐกุล

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาหารและยา ดังเช่นมาตรา 43 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่วางหลักเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการยึด และอายัดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 และมาตรา 43 ที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในการจัดการทรัพย์สินที่ยึด และอายัด

จากการศึกษาจึงทำให้ทราบว่าบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 43 และมาตรา 44 มีความไม่ชัดเจน และต้องตีความถึงขอบเขตอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาที่หนึ่งปัญหาการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึด หรืออายัดอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 43 เห็นว่าถ้อยคำในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (2) ที่ว่า “ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อาจเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ เพื่อตรวจสอบอาหาร และ อายัดหรืออายัดอาหารและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด” มีความไม่เหมาะสม และยังขาดความชัดเจนของหลักการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นวัตถุประสงค์หลักของพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 หากกฎหมายยังคงไม่บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการเรียกคืนอาหารที่ออกสู่ท้องตลาด รวมถึงบัญญัติให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารในการเรียกคืนอาหารที่ออกสู่ท้องตลาด ก็จะทำให้อาหารที่ไม่ปลอดภัย อาหารปลอม อาหารผิดมาตรฐานออกสู่ท้องตลาด และอาหารเหล่านั้นก็จะมาสู่ผู้บริโภคได้โดยง่าย และก่อให้เกิดการที่พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาไม่สามารถที่จะทำการทางปกครองได้ ประโยชน์สาธารณะก็จะไม่เกิดขึ้นกับสังคม เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถใช้อำนาจการเรียกคืนได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวส่งผลเสียจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในสังคมได้ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อโดยตรงต่อร่างกายและชีวิตของประชาชน

ประเด็นปัญหาที่สองปัญหาการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในการจัดการทรัพย์สิน ที่ยึด หรืออายัด ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 เห็นว่า การจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ที่ว่า “ถ้ามิได้มีการฟ้องคดีต่อศาล ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจสั่งทำลาย หรือ ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรได้” การที่กฎหมายบัญญัติเพียงจัดการทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด มาตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เฉพาะกรณีที่คดีที่ไม่ต้องฟ้องต่อศาลเท่านั้น แต่กฎหมายในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ไม่ได้บัญญัติเรื่องการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด กรณีที่คดีที่ต้องฟ้องต่อศาลไว้ อาจส่งผลให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาไม่มีแนวทางชัดเจนในการทำการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดมาตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 กรณีที่คดีที่ต้องฟ้องต่อศาล

เนื่องไม่มีบทบัญญัติกฎหมายให้อำนาจไว้ ซึ่งเมื่อกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจให้กระทำการพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก็ไม่สามารถที่จะกระทำการใดอันส่งผลกระทบต่อสิทธิ และ เสรีภาพ ในทรัพย์สินของบุคคลได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาว่าเมื่อคดีดังกล่าวต้องฟ้องต่อศาล ใครมีอำนาจในการ ดูแลจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเอง ก็ไม่มีแนวทางปฏิบัติในการจัดทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดว่าต้องมีแนวทางอย่างไรในการจัดการดูแล ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดมาในแต่ละประเภท รวมถึงในการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดมาต้องมีการ จัดเก็บรักษา ก็ย่อมต้องการค่าใช้จ่ายเมื่อกฎหมายไม่ได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด การดูแลจัดการ ไม่มีขอบเขตแนวทางที่ชัดเจน ในท้ายที่สุดภาระค่าใช้จ่ายและการดูแลก็อาจตก ไปสู่เจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว คือ ผู้ประกอบการที่ต้องรับบาปเคราะห์ในส่วนนี้ เพราะเมื่อไม่มีบทบัญญัติ ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้กระทำการอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนได้ พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก็ไม่สามารถกระทำการได้ การที่ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับแนวทางการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรือ อายัดไว้ ในกรณีที่เกิดคดีฟ้องต่อศาลจึงเป็นการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล ตามหลักนิติรัฐ

ประเด็นปัญหาที่สามปัญหาการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการใช้ดุลยพินิจจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ที่ กำหนดว่า “ในการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจสั่ง ทำลาย หรือ ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรได้” เมื่อพิจารณาถึงหลักการใช้ดุลยพินิจ และ เพื่อให้สอดคล้องกับความชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่าหากพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ไม่มี การบัญญัติเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดให้ชัดเจน เนื่องด้วยคำว่าดุลยพินิจนั้น มีความหมายอย่างกว้าง การจะใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการกระทำการต้องอาศัยการตีความในการ กระทำการเพราะบทบัญญัติของกฎหมายไม่ได้ตีกรอบไว้อย่างชัดเจน ก่อให้เกิดปัญหาจากการใช้อำนาจของ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลยพินิจเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ และอาจเป็นช่องโหว่ของกฎหมายที่จะ นำไปสู่การกระทำที่รัฐเอาเปรียบประชาชน หรือการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจแบบไม่มีบรรทัดฐาน หลักความชอบด้วยกฎหมายก็จะไม่เกิดขึ้น และเมื่อไม่มีบรรทัดฐานการใช้ดุลยพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ อาจก่อให้เกิดการคอร์รัปชัน ผลประโยชน์ตกไปอยู่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งประโยชน์สาธารณะก็จะไม่เกิดขึ้น กระบวนการขั้นตอนที่กระทำการยึด หรืออายัดเพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคก็อาจสูญเสียไป ประโยชน์เพราะในที่สุดอาหารที่ไม่ปลอดภัยอาจถูกส่งกลับคืนสู่ท้องตลาดและส่งต่อไปให้กับผู้บริโภคเหมือน เช่นเดิม หรือหากปล่อยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายมีดุลยพินิจมากเกินไป ก็จะไม่มีความหลักประกันความ มั่นคงปลอดภัยของประชาชนเพราะฝ่ายปกครองอาจใช้อำนาจตามอำเภอใจ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ผู้ศึกษามีความเห็นว่า พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เป็นบทบัญญัติกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมคุณภาพอาหาร และคุ้มครองผู้บริโภค การที่พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาใช้อำนาจในการยึดอายัด และจัดการทรัพย์สินอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพในสิทธิทรัพย์สินของบุคคล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน เพื่อจัดปัญหาในเรื่องของความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติกฎหมาย จึงได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัญหาการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึด หรืออายัดอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 43 โดยนอกเหนือจากอำนาจการยึด และอายัดแล้ว ให้เพิ่มเติม “การเรียกคืนอาหาร” กรณีที่ปรากฏว่า ผลิตภัณฑ์อาหารที่วางจำหน่ายในท้องตลาด อาจเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ เป็นอาหารปลอม เป็นอาหารที่ผิดมาตรฐาน เป็นอาหารหรือภาชนะบรรจุ ที่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือผิคนามัยของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาใช้อำนาจเรียกเก็บหรือออกคำสั่งให้ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารดำเนินการเรียกเก็บผลิตภัณฑ์อาหารคืนจากผู้บริโภคหรือผู้ขาย ผลิตภัณฑ์อาหาร และหากในกรณีที่ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้ดำเนินการเรียกเก็บผลิตภัณฑ์อาหารคืนให้มีโทษจำคุก หรือโทษปรับ สมควร เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในแนวทางการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในการเรียกคืนอาหาร ซึ่งเมื่อบทบัญญัติกฎหมายมีการกำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในการเรียกคืนอาหารภายหลังอาหารออกสู่ตลาดก็มีวิธีการในการป้องกันอาหารที่ไม่ได้คุณภาพที่ออกสู่ตลาดส่งต่อไปสู่ประชาชน ประชาชนก็จะได้รับการคุ้มครองการบริโภคอาหารจากรัฐและได้บริโภคอาหารที่ได้คุณภาพและปลอดภัยต่อร่างกาย

2. ปัญหาการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายโดยการกำหนดแนวทางให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดในกรณีที่คดีต้องฟ้องต่อศาล โดยมีการกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเพื่อมาพิจารณาดำเนินการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด และควรกำหนด หลักเกณฑ์ในบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับผู้ที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บรักษาทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัด หากเป็นทรัพย์สินที่เน่าเสียง่าย และต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงในการจัดการเก็บรักษา ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินที่ยึด

หรืออาจตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ในกรณีที่ดีต้องฟ้องต่อศาล รวมถึงกำหนดแนวทางจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออาจตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดแนวทางในการจัดเก็บรักษา หรือผู้ที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บรักษา รวมถึงในคดีที่ฟ้องต่อศาลควรมีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทรัพย์สินที่ยึดหรืออาจตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมายมีความสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพในทรัพย์สินของบุคคลด้วย

3. ปัญหาการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา ในการใช้ดุลยพินิจจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออาจ ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 44 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายโดยการกำหนดขอบเขตและบรรทัดฐานในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการจัดการทรัพย์สินที่ยึดหรืออาจ หรือเป็นการคัดถ้อยคำที่ว่า “ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรได้” และเปลี่ยนมากำหนดวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้จัดการทรัพย์สินที่ยึดหรืออาจตามประเภทของทรัพย์สินที่ยึด หรืออาจ หรือให้กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะในการจัดการทรัพย์สินแต่ละประเภท ยกตัวอย่างเช่นกรณีของเสียขายเป็นอาหาร จะต้องเป็นอาหารที่ปลอดภัยต่อคน หรือถ้านำไปเป็นอาหารสัตว์ ต้องปลอดภัยต่อสัตว์จึงจะขายทอดตลาด หรือจัดการขายโดยวิธีการอื่น ได้โดยในการขายทอดตลาดผู้ซึ่งมีประมูล ต้องมีหนังสือยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืนยันว่า ทรัพย์สินที่ยึดหรืออาจนั้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัย เป็นการคุ้มครองสิทธิของบริโภค เพื่อป้องกันความไม่ธรรมจากใช้ดุลยพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์กฎหมายที่ชัดเจนจะทำให้กฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมายมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นได้ ซึ่งการใช้ดุลยพินิจนั้นจะต้องพิจารณาจากหลักการใช้อำนาจตามสมควรแก่เหตุและหลักการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ และหากทรัพย์สินที่ยึด หรืออาจมานั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศได้ กฎหมายก็ควรมีบทบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในแนวทางหรือทางเลือกอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศได้ต่อไป โดยหากกฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่อันเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการที่ชัดเจนหรือมีแนวทางอื่นใดที่เป็นทางเลือกมากกว่าการทำลายทิ้ง การจัดการทรัพย์สินที่ยึด หรืออาจมานั้นก็จะสามารถที่จัดการได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2554.

ณัฐฐิพร อนันตศิริ. “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์อาหารที่ไม่ปลอดภัยในท้องตลาด.” **วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2560.**

ณัฐธาดา ณ ลำพูน. “มาตรการทางกฎหมายในการเรียกคืนอาหารที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค.” **วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2556.**

ไพโรจน์ แก้วมณี. **พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 คำอธิบายกฎหมายอาหารและยา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2546.

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ฝ่ายเทคโนโลยีอาหาร. **ระบบความปลอดภัยด้านอาหารของต่างประเทศ** [Online]. Available URL: http://www.tistr-foodprocess.net/download/should_know/Safety_USA.htm, 2567 (เมษายน, 5).

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. “กฎระเบียบ Safe Food For Canadians Act พร้อมแล้ววันนี้.” **วารสารเพื่อการเตือนภัยสินค้าเกษตรและอาหาร ACFS Early Warning 4, 42 (ตุลาคม 2555): 3-4.**

สุภารัตน์ ยิ้มเลี้ยง. “มาตรการทางกฎหมายในการจัดการทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดของเน่าเสียง่าย ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522.” **สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2562.**